

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-02935/2018-ERU

V Praze dne 29. května 2018

Č. j. 02935-7/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-02935/2018-ERU s obviněným z přestupku, kterým je společnost **Hejnastav s.r.o., se sídlem č. p. 2, 533 63 Turkovice, IČO: 014 16 952**, pro podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, kterým je společnost **Hejnastav s.r.o., se sídlem č.p. 2, 533 63 Turkovice, IČO: 014 16 952** (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst.1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 12. ledna 2018 v obci Kratonohy, okr. Hradec Králové, u budovy Mateřské školky Kratonohy č. p. 140, v blízkosti plynárenského zařízení - středotlaké plynovodní přípojky 1PE d 32 výkopové práce za účelem překládky ležaté a svislé kanalizace, tedy činnost, v jejímž důsledku došlo k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 29 000 Kč** (slovy: dvacet devět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 20418.

O d ů v o d n ě n í

Dne 23. března 2018 bylo Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“ anebo „správní orgán“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického

zákona doručeno oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, územního odboru, obvodního oddělení Chlumeck nad Cidlinou (dále jen „Policie ČR“), jehož součástí byl také spisový materiál č. j. [REDAKCE] (dále též jen „spis Policie ČR“) o přestupku, kterého se měl dopustit pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], bytem [REDAKCE], jako zaměstnanec účastníka řízení (dále jen „podezřelý“).

Po prostudování podkladů obsažených ve spise Policie ČR, který byl vložen do spisu sp. zn. OSR-02935/2018-ERU (dále jen „spisový materiál“) dospěl správní orgán k závěru, že došlé oznámení neodůvodňuje zahájení správního řízení s podezřelým, neboť prováděl výkopové práce za účelem pokládky ležaté kanalizace (dále též jen „zemní práce anebo „stavební práce“) v obci Kratonohy, okr. Hradec Králové, u budovy Mateřské školky Kratonohy č. p. 140 (dále též jen „místo zemních prací“), při kterých poškodil středotlakou plynovodní přípojku 1PE d 32 (dále též jen „plynárenské zařízení“), v postavení zaměstnance účastníka řízení.

Dne 1. prosince 2014 vydal RWE GasNet, s.r.o., jako provozovatel distribuční soustavy a technické infrastruktury, zast. RWE Distribuční služby, s.r.o., stanovisko k věci – „Energetický úsporná opatření na obj. MŠ, Kratonohy“, vedeném pod zn. [REDAKCE], spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, včetně příloh s orientačním zákresem plynárenského zařízení, detailním zákresem plynárenského zařízení a ověřenou přílohou „žadatele – stavebníka, tj. Obce Kratonohy“.

Ze spisového materiálu vyplývá, že vytyčení plynárenského zařízení a vyznačení jeho polohy v terénu provedeno nebylo, neboť o ně účastník řízení nepožádal. Dle vyjádření jednatele účastníka řízení tak učiněno nebylo z důvodu časové tísně, takže lze uzavřít, že účastník řízení o vytyčení nepožádal a vytyčení nezajistil.

Ze spisového materiálu vyplývá, že při provádění stavebních prací došlo dne 12. ledna 2018 k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ, číslo protokolu [REDAKCE] s uvedeným datem poškození dne 12. ledna 2018 vyplývá, že poškození způsobil účastník řízení a že velikost otvoru v poškozeném místě plynárenského zařízení činila 0,86 cm², přičemž plynárenské zařízení bylo poškozeno přetržením potrubí. V důsledku poškození došlo k úniku plynu v množství vyjádřeném hodnotou 139 m³ po dobu trvání 27 minut a k přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům (1 kategorie domácnost, 1 kategorie maloodběratel), jak vyplývá z dokumentu nazvaného Poškození plynárenského zařízení třetí stranou – Žádost o uvedení PZ do původního stavu.

V souvislosti s poškozením plynárenského zařízení a jeho uvedením do původního stavu vznikla společnosti GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále jen „společnost GasNet, s.r.o.“) škoda ve výši [REDAKCE] Kč, která byla dle vyjádření společnosti GasNet, s.r.o., ze dne 23. května 2018, č. j. 02935-5/2018-ERU zcela uhrazena.

Součástí spisového materiálu je výpověď podezřelého, jednatele účastníka řízení i zaměstnance správce distribuční soustavy. Z výpovědi podezřelého vyplývá, že vykonání zemních prací v místě stavby mu bylo zadáno přímo jednatelem účastníka řízení. Dále z ní vyplývá i způsob jakým mu byla práce zadána, a to tak, že mu bylo sděleno, kde má s bagrem kopat a byl upozorněn, že v zemi jsou inženýrské sítě - plyn a elektřina. Vedení inženýrských sítí nebylo sprejem vyznačeno v terénu ani na vozovce. Vedení inženýrských sítí mu bylo pouze ukázáno. Podezřelý začal s bagrem hloubit výkop, kdy vždy odkryl cca 5-10 cm zeminy, poté vylezl z bagru a lopatou zkoušel, zda nenarazí na elektriku a plyn. Tímto způsobem to opakoval pětkrát. Při pátém hloubení výkopu zubem lžice od bagru zavadil o plynárenské zařízení, kdy jej poškodil a začal unikat plyn. Celkem vyhloubil asi 50 cm zeminy, kdy plynárenské zařízení nebylo kryto pískovým zásypem ani výstražnou folií. Z výpovědi jednatele účastníka řízení vyplývá, že nepožádal o vytyčení inženýrských sítí. Jednatel účastníka řízení vypověděl, že dělali sondu na předpokládaném místě, kde mělo vést plynárenské zařízení a při jeho hledání jej přehlédli a lžicí bagru jej poškodili; došlo tak k úniku plynu. Zaměstnanci účastníka řízení hned upozornili na únik plynu učitelky v mateřské škole, kde učitelky evakovaly děti, zavřely okna a vypnuly el. napětí. Za celou stavební zakázku je zodpovědný jednatel společnosti jako společník účastníka řízení a dozorující osoba. Z výpovědi zaměstnance společnosti GridServices, s.r.o., která vykonává správu distribuční sítě plynárenského zařízení, vyplývá, že plynárenské zařízení nebylo chráněno pískovým násypem a kryto výstražnou folií, neboť pravděpodobně bylo instalováno protlakem.

S ohledem na výše uvedené, po prostudování všech podkladů obsažených ve spisovém materiálu dospěl správní orgán k závěru, že veškeré podklady pro posouzení věci jsou dostačující a není pochyb o tom, že se předmětného jednání účastník řízení dopustil a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti a skutečnosti daného případu, o kterých nemá správní orgán důvodné pochybnosti, a proto přistoupil podle ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky v souladu ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona.

V tomto příkazním řízení se správní orgán zabýval porušením ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, podle něhož v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

Z ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se pro účely energetického zákona rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys. U plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce činí 1 metr na obě strany a umístěných mimo zastavěné území obce činí 2 metry na obě strany. V projednávaném případě tak činilo ochranné pásmo plynárenského zařízení 1 metr na obě strany.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a v příčinné souvislosti tak lze trestat pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných

okolností a skutečností vyplývajících ze spisového materiálu pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, resp. jeho zaměstnanec, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve spisovém materiálu, že účastník řízení nepožádal o vytyčení plynárenského zařízení v místě zemních prací. Účastník řízení však prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a to takovým způsobem, při kterém došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení. S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení při provádění stavebních prací nepostupoval s maximální opatností a odbornou péčí, tak, aby nedošlo k poškození předmětného plynárenského zařízení.

Nad rámec shora uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností, bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na shora uvedené lze uzavřít, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, čímž došlo k formálnímu naplnění skutkové podstaty přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (společenské škodlivosti) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135 ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle které platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Z výše uvedeného vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka přestupku. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro přestupky. Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Z výše uvedeného vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního (protiprávního) jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy.

S ohledem na výše uvedené je správní orgán přesvědčen, že není v daném případě pochyb o naplnění formální a materiální stránky předmětného přestupku ze strany účastníka řízení, v důsledku čehož lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku, jak je uvedeno ve výroku I.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky zprošťující účastníka řízení odpovědnosti za přestupek, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku (porušení právních povinností) zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, však nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, tedy zánik odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku. Lze tak konstatovat, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Ve vztahu k výše uvedenému lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení výše uložené pokuty přihlížel správní orgán ke všem výše uvedeným okolnostem a skutkovým zjištěním projednávaného případu.

Při určení druhu a výměry správního trestu přihlížel správní orgán ve smyslu ust. § 37 písm. a); c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku; k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.

Dále správní orgán přihlížel dle ust. § 38 písm. b); c); d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku; ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše uložené pokuty též k osobě pachatele, tj. účastníka řízení.

Správní orgán při posuzování otázky výměry správního trestu přihlížel k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem tak, jak je uvedeno níže.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlakou plynovodní přípojku, tedy plynárenské zařízení menšího významu, a tuto okolnost správní orgán vyhodnotil jako okolnost závažnost přestupku snižující.

Správní orgán dále přihlížel k osobě účastníka řízení, přičemž dospěl k závěru, že jedním z předmětů jeho podnikání je činnost související se stavebními pracemi, a to výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách ■ až ■ živnostenského zákona, s ohledem na povahu své činnosti měl účastník řízení vědět, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení lze provádět jakékoli činnosti s maximální opatrností a také předcházet vzniku případných škod. Uvedené vyhodnotil správní orgán při stanovení výše uložené pokuty jako přitěžující okolnost.

Současně též správní orgán vyhodnotil jako polehčující okolnost, že nejprve měl účastník řízení provádět sondu umístění plynárenského zařízení, v místě kde předpokládal

jeho vedení a při jeho hledání jej přehlédli. Současně též správní orgán vyhodnotil jako polehčující okolnost tu skutečnost, že plynárenské zařízení nebylo zakryto ochrannou folií a nebylo obsypáno pískem, neboť bylo pravděpodobně realizováno protlakem.

V důsledku poškození předmětného plynárenského zařízení došlo k úniku 139 m³ plynu do ovzduší, byli odstaveni celkem 2 odběratelé, z nichž 1 byl z kategorie domácnosti a 1 z kategorie maloodběratel, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty vyhodnotil správní orgán jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu celé škody.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno dle ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že správní orgán z úřední činnosti nezjistil, že by účastník řízení byl evidován v rámci jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což vyhodnotil při stanovení výše uložené pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týká majetkových poměrů účastníka řízení, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Z úřední činnosti správní orgán zjistil, že účastník řízení dle výkazu zisku a ztráty k 31. 12. 2016, zveřejněném ve sbírce listin v obchodním rejstříku, dosáhl výkonů ve výši [REDACTED] Kč a vykázal zisk před zdaněním ve výši [REDACTED] Kč.

S ohledem na výše uvedené a vzhledem k tomu, že uložená pokuta byla stanovena ve výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tj. při samé dolní hranici možné zákonem stanovené sazby, nelze v případě účastníka řízení uvažovat o tom, že by uložená pokuta pro účastníka řízení mohla mít likvidační charakter.

Po zvážení všech okolností daného případu byla správním orgánem pokuta stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, tj. u samé dolní hranice možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 0,2 % z maximální zákonné výše pokuty. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň může vzhledem k závažnosti přestupku plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

P o u ě n í

Proti tomuto příkazu lze podle § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Jan Křepinský, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha